

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Христо Иванов Шивачев д.м.

Клиника по детска хирургия, УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ ЕАД

Относно: Дисертационния труд на д-р Янка Иванова Димчева „Алгоритъм вдиagnostиката и лечението на усложнените със SIRS атипично разположени апендицити в детска възраст“ - докторант по Научна специалност Детска Хирургия/03.01.52/ към Медицински факултет на Тракийски Университет-Стара Загора

Научен ръководител: Доц. д-р Красимира Калинова, д.м.

Представен за предварителна защита пред Разширен катедрен съвет на Катедра по

1. Кратки данни за докторанта

Д-р Янка Иванова Димчева завършва висшето си медицина образование през 1992г. в Медицински Университет "Проф. д-р П. Стоянов" гр. Варна. От 2001г. има придобита специалност Хирургия. Провела е квалификационни курсове по Жлъчно-чернодробна хирургия/ ВМА-София/, лапароскопска хирургия/МА-София/, Курс по Горна и долна ендоскопия; Курс по ехография - МФ на Тракийски университет - Стара Загора

Докторантката притежава добра езикова подготовка/ Руски-С1, Английски и френски език -В2/ , както и добра компютърна грамотност. Добро владение на Майкрософт офис пакет. Притежава добри организационни и менторски умения, придобити чрез водене на лекции и упражнения на студенти по медицина и Здравни грижи в програмата надокторантурата си в МФ-ТрУ-Стара Загора.

Представеният ми комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Правилника на МФ. Докторантката е преминала през Комисията за автентичност на проучването и проверка за достоверност на резултатите, отразени в анкетните карти на пациентите. Не съм открил пропуски в приложената документация.

2. Актуалност и значимост на темата:

Темата е актуална, значима и е избрана удачно. Сред всички възпалителни заболявания на стомашно-чревния тракт острия апендицит има свои характерни особености и специфика в протичането във възрастовите групи от 0 до 3 и от 3 до

7-годишна възраст. Той е и най-честата причина за спешнооперативно лечение във възрастовата група между 7 и 18 години. Процесът на диагностика при децата е труден е в зависимост от характерните анатомични и диагностика при децата е труден поради невъзможността на малките пациенти сами да обективизират оплакванията си от атипично разположените апендикси, тесе оперират в стадии на усложнения.

Проявата на СИРС е нетипична. Склонността към бързо развитие на възпалителния процес при децата и тенденцията му към генерализиране, води до изявата на симптомо-комплекс, обозначен като Синдром на системен възпалителен отговор – ССВО/SIRS/. Проявата на Синдрома на системен възпалителен отговор, като реакция към възпалителния процес оформя клиничната картина на сепсис. Интоксикационният синдром се развива бързо, симптомите са разнообразни и нетипични. Клиничните прояви на атипично разположеният апендикс в различните детски възрастови групи създава редица диагностични проблеми. По-високата честота на усложнение на апендицита със SIRS при деца се свързва с анатомо-физиологичните особености и незрялостта на имунната система. Често атипичното разположение на апендикса води до затруднена и закъсняла диагноза, която забавя лечението, водейки до сериозни усложнения.

3. По структурата на дисертацията

Изложени са съвременните данни по всички аспекти на проблема - решени и дискуссионни. Въпреки развитието на медицината, диагностицирането и лечението на острия апендицит при деца с атипично разположение и SIRS остава актуален проблем в коремната хирургия и е предизвикателство към съвременните хирурзи.

Литературният обзор завършва с обобщение на някои нерешени въпроси у нас, които мотивират целта на проучването: „ Да се изработи рационален алгоритъм за диагностика и лечение на остри апендицити усложнени със СИРС в детска възраст, който да доведе до по-добро предоперативно овладяване на тежката симптоматика при децата и по-бързото им възстановяване“ при изпълнение на следните задачи:

1. Да се анализират причините за усложнение на апендицита в детска възраст с проявата на СИРС .

2. Да се направи ретроспективно и проспективно клинично проучване на диагностичния процес и се анализират резултатите от хирургичното лечение на деца с усложнен остър апендицит и СИРС за период от 7 години.

3. Да се анализира и оцени корелацията между диагностичната стойност на лабораторните имунологични маркери на възпалението, образните изследвания и резултатите от лечението при деца с усложнен със СИРС остър апендицит.

4. Да се анализират факторите, влияещи върху избора на оперативен метод и съеспоставят резултатите от лечението и следоперативния престой.

5. Да се изработи алгоритъм на диагностика и лечение на диагнозата остър апендицит със СИРС и се направи сравнителен анализ на разработения от нас алгоритми с други.

Проучването има ретроспективен характер, като материалът е достатъчен по обем и репрезентативност. Проследени са 232 деца с различни форми на остър апендицит за период от 7 години /2011-2018/, подбрани по строго определени от дисертантката критерии. Обект на задълбочено проучване са атипичните форми, усложнени със СИРС - 64 деца. Използвани са съвременни и адекватни за проведените изследвания методи по определен протокол. Разработена е оценка на хирургическите резултати, включваща строго дефинирани показатели. Статистическият анализ е проведен на базата на съвременни статистически методи, което прави резултатите убедителни. Проследяването на основната част от децата, включени в проучването, е лично дело на автора.

С настоящия труд д-р Димчева представя цялостна оценка на реалното състояние на проблема при пациенти със Синдрома на системен възпалителен отговор и атипични апендицити при деца за период от 7 години. Подобни комплексни проучвания липсват у нас. Дисертантката очертава и някои пътища за подобряване на прогнозата при тази тежка патология. Акцентът е върху ранната клинична диагноза, с използване в диагностиката на пациентите на комплекс от лабораторни, имунологични и инструментални методи. Интерес предизвиква комплекса от предложените лабораторни и имунологични проби.

Честота не се различава съществено от литературните данни. Анализът на данните от проведените проучвания насочва дисертантката да създаде алгоритъм за диагноза и поведение, които биха подобрили прогнозата и имат научно-приложен характер.

Структурата на дисертационния труд е съобразена с изискванията за стандартно оформяне на дисертационен труд. Написан е на 146 страници, включващ: стр./, често използвани съкращения /1 стр./, въведение /1 стр./, литературен обзор /28 стр./ цел и задачи /1 стр./, пациенти и методи на изследване /25 стр./, резултати и о>съждстр/ изводи /2 стр./, заключение /2 стр./, приноси /1 стр./, научни публикации /1 стр./, литература /11 стр./ . Трудът е богат с 22 таблици, 23 фигури и 10 диаграми. Цитираната литература включва 215

заглавия, от които 10 на кирилица и 205 на латиница. Резултатите от дисертацията са добре онагледени. Използваните лабораторно-имунологични и оперативни методи са прецизни.

Разгледани и е направена клинично-диагностична характеристика на децата с диагноза остър апендицит и СИРС в най-изявената възрастна периода 2011 -2018 г, придружена с оценка на някои аспекти от типа на протичане и атипична локализация при 45 от тях. Предоперативно проучени чрез инструментална диагностика /УЗД, КТ/; микробиологично, съчетано с имунологично изследване на деца с атипични апендицити и са съпоставени резултатите с тези от оперативното лечение при различните локализации и хистологични препарати. Принос в проучването е изясняване на сензитивните маркери на възпалението /левкоцитоза, CRP, IL-6, Ig G и IgM/ и тяхната асоциация като предиктивни за изход от СИРС. Проучена е микробиологична изява на заболяването/моно- и полиинфекция/, типа възпаление на острия апендицит и неговата локализация, съпоставени с позитивните критерии на СИРС. Анализът на проявите на СИРС и приложения периперативен терапевтичен подход/периперативна антибиотична терапия/ с цел намаляване на болничния престой на оперираните е адекватен и с практическа насоченост. Анализирани в резултатите са и времетраенето на болничния престой при остър апендицит със СИРС и типа на оперативна намеса.

Дисертационният труд завършва с десет конкретни, добре дефинирани извода, произтичащи от проведените проучвания, създаващи представа за цялостното състояние на проблема в последните години. Отразени са реалните осем приноси за работата с анализ на проявите на СИРС и приложения периперативен терапевтичен подход, намаляване на болничния престой на оперираните и типа на оперативна намеса/конвенционален или лапароскопски/. Създаден е диагностично-лечебен алгоритъм за остър апендицит със СИРС в детска възраст с научно-приложен характер на базата на личен практически опит. Дисертантката е формулирала 8 приноса в две групи. Приемам формулираните приноси, описани по-долу.

4. Приноси с общо теоретичен характер

1. Проведено е първо по рода си проучване и е направен критичен анализ на комплекса от съвременните предоперативни маркери на възпалението на атипичните апендицити, асоциирани със SIRS, приложения периперативен терапевтичен подход, с цел намаляване на болничния престой на оперираните и типа на оперативна намеса /конвенционален или лапароскопски/.
2. Приноси с практико-приложен характер на базата на личен практически опит-изработен е адекватен диагностично-лечебен алгоритъм за диагностика и лечение

По темата на дисертационния труд има 5 публикации от общо 11 за посочения период. Всички публикации представят една или друга тематика, изследвана в рамките на труда. Разкриват и популяризират тяхната практическа приложимост и значимост. Трудът се отличава с:

(а) актуалност на темата; проучени са множество трудове на други автори, проведени изследвания, примери от практиката;

(б) оригинални и от значение за професионалната общност нови и/или прецизирани дефиниции, обобщения и изводи.

5. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Въпреки категоричните постижения на труда, все пак могат да бъдат отбелязани и критични бележки, свързани с дизайна на някои от таблиците и диаграмите. Това, разбира се би помогнало за по-доброто онагледяване, без да омаловажава резултатите и приносите.

6. Заключение

След запознаване с предоставените документи и публикации, мога да направя извода, че те отговарят на нормативно поставените изисквания за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“.

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на Медицински факултет на Тракийски Университет-Стара Загора.

Давайки своята положителна оценка на представения по-горе дисертационен труд, убедено препоръчам и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор' на Д-р Янка Иванова Димчева в докторска програма по „Детска хирургия“.

08.08.2019

Доц.д-р Христо Шивачев дм

София

